

Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri12.2016
käskkirja nr
„Töövõimet hoidva ja säästva töökeskkonna arendamise
2017. aasta tegevuste kirjelduse ja eelarve kinnitamine“
lisa 1
vorm A

Tegevuste detailne kirjeldus perioodil 1.01–31.12.2017

Tööandjaid ja töötajaid toetavad tegevused töökeskkonna edendamiseks (tegevus 2.1)

Teavitus- ja kaasamistegevus (tegevus 2.1.1)

Kampaaniad

Tööinspeksioonil on 2017. aasta esimeses pooles kavas läbi viia üks kampaania tööhutuse valdkonnas teemal „Märka ohtu“. Kuna Tööinspeksiooni 2015. aasta töökeskkonna ülevaatest¹ ilmnis, et enim on tööõnnetusi põhjustanud kontrolli kaotamine masinate ja tööriistade ning transpordivahendite üle, siis tööhutuskampaania puhul soovimegi tähelepanu tõmmata ohutule töötamisele masinate ja seadmetega. Kampaania läbiviimiseks hangitakse partner, kes töötab välja kampaania strateegia, edastatava sõnumi sisu ning viib ellu meediategevused ning loovlahenduse.

Sihtgrupp: töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad, tööandjad, laiem avalikkus.

Messid

Kuna 2016. aasta tegevustena olid messid väga edukad (suur huvi Tööinspeksiooni messilaua ja trükiste vastu), siis planeeritakse ka 2017. aastal osaleda vähemalt 20 messil ning väliüritusel. Messide abil aitame kaasa töövõimet hoidva ja säästva töökeskkonna sõnumi levitamisele, st ohutuskultuuri tähtsustamisele, kindlatele sihtgruppidele, mis on kas kõige haavatavamad või töötavad kõrge riskiga tegevusalas.

Messikülastajatel on võimalik Tööinspeksiooni infolauast küsida nõu spetsialistidelt (nii töösuhete kui tööhutuse ja –tervishoiu teemadel) ning võtta kaasa erinevaid trükiseid (brošüüre, voldikuid, plakateid, Tööelu ajakirju). Messidel, kus on võimalik ka loengut pidada, esineb Tööinspeksioon töökeskkonda puudutavatel teemadel, arvestades konkreetse messi sihtgruppe.

Sihtgrupp: töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad, tööandjad, laiem avalikkus.

Brošüüride, voldikute, infokirja ning arvutiklepsu väljatöötamine ja trükkimine

2016. aastal on Tööinspeksioon jaganud messidel, Tööinspeksiooni kontorites, teavitusüritustel ning sidus- ja huvigruppide kaudu nii 2007-2013 ESF programmi kui ka käesoleva TAT-i raames välja antud brošüüre. Brošüürid ning trükised on populaarsed, kuna

1

nad sisaldavad töötajatele ja tööandjatele konkreetset ja lihtsalt mõistetavat teavet, kuidas töökeskkonda töötajate tervist säästvamaks muuta.

2017. aastal on kavas koostada ja trükkida vähemalt 7 uut brošüüri ning 3 uut voldikut. Brošüürid ja voldikud antakse välja eesti, vene ja inglise keeles.

Kuna osad brošüürid osutusid prognoositust populaarsemaks, siis 2017. aastal vajavad kordustrükki mõned trükised. Kordustrükki on planeeritud tellida brošüüridele: „Sõidukijuhtide käsiraamat“, „Lähetatud töötajad“ ning „Töövaidluste lahendamine“.

Tööinspeksioon annab alates 2010. aastast välja ajakirja Tööelu, mis on kättesaadav nii elektroonselt kui ka trükitud kujul. 2016. aastal on Tööelu ajakirja trükitud versioonile olnud positiivne tagasiside, seda nii raamatukogudelt, tööandjalt kui ka tööandjate esindajatelt ja katuseorganisatsioonidelt. Tööelu ajakiri kajastab töökeskkonnaga seotud olulisi uudiseid ja sündmuseid ning seletab aktuaalseid töökeskkonna küsimusi (elektroonilise versiooniga on liitunud kokku üle 3900 inimese, trükitakse 1000 eksemplari). 2017. aastaks hangitakse Tööelu ajakirja välja andmiseks uus partner, kes koostöös Tööinspeksiooni teenistujate ja teiste töötervishoiu ja tööohutuse spetsialistidega koostab vajalikud artiklid. Ajakiri kajastab tööohutuse-, töötervishoiu- ja töösuhetealaseid artikleid, uudiseid ja teateid. Elektroonset ajakirja saab tellida Tööinspeksiooni kodulehe kaudu, samuti on võimalik ajakirja tellimisega liituda messidel ja muudel teavitusüritustel.

Lisaks jätkatakse elektroonse infokirja välja andmist alustavatele ettevõtetele neli korda aastas. Alustava ettevõtte infokiri sisaldab teavet, kus alustavale tööandjale selgitatakse, mida ta töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (edaspidi TTOS) ning töölepingu seaduse (edaspidi TLS) nõuete täitmiseks tegema peab. Infokirja tekst on välja töötatud 2007–2013 ESF programmi raames ning täiendatud käesoleva TAT-i raames ning vajadusel ajakohastatakse seda vastavalt seadusemuudatustele.

Tööinspektorite poolt avastatud puuduste hulgas on enim levinud töötajate juhendamise ja väljaõppe, isikukaitsevahendite kasutamise, ohutusjuhendite ja riskianalüüside osas ning puhkeaja nõuetest mittekinnipidamine. Puhkepauside meelde tuletamiseks töötatakse välja kleeps, mida on monitoriga töötavatel inimestel võimalik kleepida arvuti ekraani külge. Kleeps kannab sõnumit, mis tuletab meelde, et kuvariga töötades tuleb teha puhkepause. Meeldetuletuse eesmärgiks on töötajatele meelde tuletada, et silmade ja tugiliikumisaparaadi tervise säilitamiseks tuleb teha regulaarseid puhkepause.

2016. aastal oli kavas trükkida libisemise- ja komistamisteemalisi põrandakleebiseid ja jagada ettevõtetes, kus on juhtunud enim libisemisest ja komistamisest tingitud tööõnnetusi. Kuna 2016. aastal hange luhtus, siis läheb tegevus 2017. aastasse.

Sihtgrupp: töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad, tööandjad, laiem avalikkus.

Töösuhete-, tööohutuse- ja töötervishoiuteemaliste infohommikute läbiviimine

2017. aastal jätkatakse töösuhete-, tööohutuse- ja töötervishoiuteemaliste infohommikute läbiviimist mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete esindajatele ja töötajatele üle Eesti, et selgitada sihtgrupile TLSi ning TTOSi õigusaktide rakendamisel tekkinud probleemidele lahendusi. Töösuhetealaseid infohommikuid on kavandatud 18 ning töötervishoiu- ja tööohutuse teemalisi 18. Et töövõime säästmine algaks juba enne tööturule sisenemist, korraldab Tööinspeksioon lisaks 20 infohommikut kutsekoolides.

Infohommikute eesmärgiks on parandada mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete esindajate ja töötajate teadlikkust töökeskkonna edendamiseks ning vähendada alla ühe aastase staažiga töötajatega tööõnnetusse sattumise ohtu.

Sihtgrupp: mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtete töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad, tööandjad.

Ümarlauad sotsiaalpartnerite ja huvigruppidega

Nii 2015. aastal kui ka 2016. aastal toimunud ümarlauad osutusid väga sisukateks. Arutelude käigus kohalikul tasandil tulid välja konkreetse piirkonna eripärad ja probleemid. Viimane on oluline informatsioon Tööinspeksioonile riikliku järelevalve planeerimisel ja selle mõju hindamisel. 2017. aastal jätkatakse ümarlaudade läbiviimist, et tagada töövõimet hoidva ja säästva töökeskkonnaalase sõnumi viimine sihtgruppideni, tutvustada kohalikku töökeskkonna üldist olukorda ning tutvustada käesoleva TAT raames läbiviidavaid tegevusi ning seeläbi suurendada ohutuskultuuri. Igas maakonnas on kavas läbi viia vähemalt üks ümarlaud. Ümarlaudades osalevad kohaliku tasandi tööandjad ja töötajad.

Et jõuda tööandjatele lähemale, jätkab Tööinspeksioon ümarlaudade läbiviimist sotsiaalpartnerite, huvigruppide ning erialaliitudega. Erialaliitudelt ja sotsiaalpartneritelt saadav info aitab Tööinspeksioonil paremini kavandada iga-aastaseid tegevusi ning saada tuge siseriiklike ja üle-Euroopalike tööohutuse ja –tervishoiu strateegiate elluviimiseks.

Sihtgrupp: sotsiaalpartnerid ja huvigrupid, töötajad ja tööandjad.

Tööohutusalane konverents

2015. ja 2016. aastal korraldatud konverentsi edukus näitas, et sarnase ürituse iga-aastane korraldamine on vajalik. Seega on 2017. aastal kavas läbi viia tööohutusalane konverents, mis võimaldab levitada töövõimet hoidva ja säästva töökeskkonnaalast sõnumit äriettevõtlike arvamusliidritele ning läbi nende laiemale avalikkusele. Lisaks autasustatakse konverentsil kahte ettevõtet auhinnaga „Hea Töökeskkond 2017”, kes oma eeskujuga aitavad Eestis ohutuskultuuri tähtsustada. Et levitada tööohutuses eeskujulike tööandjate tegevusi laiemale avalikkusele (teistele tööandjatele ning töötajatele), on plaanis teha videoklipid „Hea Töökeskkond” auhinnasaajatest, mida jagatakse sotsiaalmeedias ja Tööelu portaalis.

Konverentsile on kutsutud samuti Läänemeremaade Tööinspeksioonide juhid, kes osalevad konverentsijärgsel tööalasel kohtumisel. Koostöö naaberriikidega aitab Tööinspeksioonil paremini tulla toime uute riskide ja uutest töövormidest tulenevate ümberkorralduste ning juhendmaterjalide koostamisel.

Sihtgrupp: ettevõtjad ning nende esindajad, Läänemeremaade Tööinspeksioonide juhid, laiem avalikkus.

Parimate praktikate kogumine

Kuna parimate praktikate kogumine oli eelmisel programmiperioodil ja 2016. aasta käesoleva TAT-i raames edukas ning selle vastu tunnevad tööandjad endiselt huvi, on praktikate kogumine kavandatud ka 2017. aastaks. Parimaid praktikaid rakendavad ettevõtted oleksid sellisel viisil teistele eeskujuks ning ettevõtetel oleks võimalik tööohutuse ja töetervishoiu parendamiseks uusi ideid saada. Parimate praktikate kogumist oleme kavandanud läbi erinevate meediakanalite (ajalehed/ajakirjad). Parimateks hinnatud praktikaid rakendavaid ettevõtteid autasustatakse tööohutuse seminaril ning neist filmitakse videod nagu „Hea Töökeskkond” auhinna saavatest ettevõtetest.

Töökeskonnaülevaate tutvustamine ja levitamine

Eelnevatel aastatel korraldatud pressiuuritusega, kus tutvustatakse töökeskonnaülevaadet, jätkatakse ka 2017. aastal. Pressiuuritusel tutvustatakse viimase aasta töökeskonna ülevaadet ning antakse ajakirjanikele, sidus- ja huvigruppide esindajatele ning läbi meedia avalikkusele ülevaade ohtudest töökeskonnas ning esitatakse möödunud perioodi enim esinenud õnnetusjuhtumite jm tööohutuse, tervishoiu ja töösuhetealast statistikat. Samuti tutvustatakse Tööinspeksiooni välja antud juhendmaterjale ja voldikuid.

Lisaks töökeskonna ülevaatele, mis avalikustatakse vahetult pressiuuritusega elektroonselt Tööinspeksiooni kodulehel, on 2016. aasta töökeskonna ülevaade kavas trükkida ka paber kandjale ning edastada see ajakirjanikele ja laiemale avalikkusele (trükitud kujul saadetakse töökeskonna ülevaade Vabariigi Valitsuse ja Riigikogu liikmetele ning Tööinspeksiooni sotsiaalpartneritele ja huvigruppidele). Sealhulgas tõlgitakse töökeskonna ülevaade inglise keelde ning saadetakse saatkondadele. Töökeskonna ülevaadet saab trükitud kujul pärast pressikonverentsi ajakirjanikele kaasa anda. Selle põhjal saavad nad täpseid statistilisi andmeid ja seletusi artiklite kirjutamiseks. Trükitud töökeskonna ülevaade saatmine sotsiaalpartneritele, huvigruppidele, valitsusele ja Riigikogule võimaldab tõmmata tähelepanu töökeskonna teematikale, mis tihti jääb pigem tagaplaanile. E-posti teel saadetud elektroonne töökeskonna ülevaade sellist mõju ei avalda, kuna see jääb e-posti kaudu laekuva info suure mahu tõttu enamasti tähelepanuta.

Sihtgrupp: ajakirjanikud, sotsiaalpartnerid ja huvigrupid, Vabariigi Valitsuse liikmed ja riigiasutuste juhid, Riigikogu liikmed, töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad, ja tööandjad, laiem avalikkus.

Tööelu portaali haldamine

Tööelu portaali ajakohasena hoidmiseks on 2017. aastal kavas tellida erialaspetsialistidelt materjale (tööohutuse, tervishoiu ning töösuhete teemadel) Tööelu portaali ning tõlkida Euroopa Liidu riikide tööinspeksioonide ja teiste tööohutuse eest seisevate organisatsioonide avaldatud materjale. Eesmärk on tagada, et Tööelu portaal oleks erinevad töösuheteid ja töökeskonda puudutavad teemalised, valdkonnapõhised juhendmaterjalid, igapäevaselt ilmuvad uudised, kajastatud on tööelu puudutavad sündmused, koolitused, uuringud, analüüsid ja statistika ehk kõikehõlmav teave töösuhete, töökeskonna ja tervishoiualal. Tööelu portaal on kättesaadav nii eesti-, vene- kui ka ingliskeelsena. Lisaks tellitakse portaali mitmekesistamiseks populaarseid koomikseid ning teemalehtede alamlehti.

2016. aastal sisse ostetud Google AdWordsi teenus oli väga edukas ning suurendas Tööelu portaali leitavust. Teenust on planeeritud sisse osta ka 2017. aastal, mis tagab Tööelu portaali oluliseks infoallikaks esile tõstmise ja seeläbi külastajate arvu kasvu. Kuna enamuse Tööelu portaali kasutajatest on portaalini jõudnud läbi sotsiaalmeedia², on 2017. aastal kavas osta *facebook*-i tasuta reklaami.

Sihtgrupp: tööandjad, töötajad, sh vähenenud töövõimega töötajad.

² 2016. aasta augustis läbiviidud „Tööelu portaali kasutajasõbralikkuse miniuuring“.

Tegevus	Tegevuse üldajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
Töökeskkonnaülevaate tutvustamine ja levitamine (1)	2015–2020	1.01.2017–1.04.2017
Tööohutusalase konverentsi korraldamine (1)		1.01.2017–30.04.2017
Kampaaniad (1)	2016–2020	1.01.2017-31.07.2017
Ümarlauad tööandjate, töötajate, sotsiaalpartnerite ja huvigruppidega (27)	2015–2020	1.01.2017–31.12.2017
Töösuhete-, tööohutuse- ja tervishoiuteemaliste infohommikute läbiviimine (56)	2016–2020	
Parimate praktikate kogumine (20)		
Tööelu portaali haldamine (1)		
Messid (20)		
Brošüüride, voldikute, Tööelu ajakirja, arvutiklepsude väljaandmine ja trükkimine (23)		

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal	Sihttase (2023)	Selgitus
Väljundnäitaja	Teavitus- ja kaasamistegevuste arv	150	550	Tegevuskava 2015–2016 prognoositav täitmine 171.

Nõustamistegevus (tegevus 2.1.2)

2017. aastal jätkatakse tööohutuse-, tervishoiu- ja töösuhetealase nõustamisega. Konsultandid ja nõustamisjuristid nõustavad e-kirja ja telefoni teel ning samuti vastuvõttudena. Lisaks konsulteerivad töökeskkonna konsultandid ettevõtetes, nii konsultandid kui ka nõustamisjuristid viivad ettevõtetes ning erinevatel üritustel läbi loenguid. Et konsultantidel oleks võimalik ettevõtetes analüüsida kõiki töökeskkonna ohutegureid, on 2017. aastal kavas soetada konsultantidele selleks vajalikke mõõteriistu.

Alates 2017. aastast hakkavad konsultandid hindama peresõbraliku tööandja märgist taotlemaid ettevõtteid, mida hakatakse välja andma Euroopa Sotsiaalfondi toetuse andmise tingimuste „Puudega laste tugiteenuste arendamine ja pakkumine ning töö- ja pereelu

ühildamise soodustamine”³ raames. Märgise hindaja roll on objektiivselt hinnata lõpphindamisel tööandja tulemusi meetmete (töökeskkonda ja töösuhteid edendavate tegevuste) rakendamisel, teha vastavalt vajalikud soovitusel, koostada hindamisraport ning teha ettepanek kinnitamisorganile lõppmärgise määramisest. Samuti on hindaja roll läbida samasugune protsess järelhindamise juures ning teha kinnitamisorganile ettepanek tööandja märgise pikendamiseks või selle äravõtmiseks.

Kuna 2015. aastal TAT-i raames avatud nõustamisbüroode külastatavus oli väike, asendatakse alates 2017. aastast koostöös Töötukassaga nõustamisjuristide ning töökeskkonna konsultantide vastuvõetud nõustamisbüroodes Skype vastuvõttudega. Nõustamisjuristid ning töökeskkonna konsultandid võtavad endiselt tööandjaid ja töötajaid vastu Tööinspektsiooni kontorites üle Eesti.

Konsultandi teenusega rahulolu hindamiseks on 2017. aastal kavas viia läbi kliendi rahulolu uuring, mis hõlmab klientide rahulolu töökeskkonna konsultantide konsulteerimistega ettevõtetes.

Konsultantide töö kavandamiseks ja sõnumite arendamiseks jätkatakse regulaarse meediamonitooringu sisse ostmisega.

Sihtgrupp: töötajad (sh vähenenud töövõimega inimesed), tööandjad.

Tegevus	Tegevuse üldajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
Nõustamine (1)	2015–2020	1.01.2017–31.12.2017
Konsultandi teenus (1)		

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal	Sihttase (2023)	Selgitus
Väljundnäitaja	Nõustamistegevuste arv	2	2	Nõustamistegevuste arv on läbivalt 2

Koolitustegevus (tegevus 2.1.3)

Koolitustegevusega alustame 2019. aastal.

Tööinspektsiooni võimekuse tõstmine teenistujate arendamisel ja institutsionaalse suutlikkuse parendamise kaudu (tegevus 2.2)

Tööinspektsiooni kõigile ametigruppidele kavandatakse koolitused vastavalt arenguvestluste käigus kokkulepitud arengu eesmärkidele. Koolituse prioriteetide määratlemisel arvestatakse ka 2017. aastal läbi viidavate sihtkontrollide eesmärkide, Tööinspektsiooni 2017. aasta tööplani, Heaolu arengukavas ja Tööinspektsiooni Arengukava 2015–2020 toodud eesmärgid ning Euroopa Liidu tervishoiu ja tööohutuse strateegilises raamistikus

³ <http://www.sm.ee/et/esf-toetused-rakendusasutuse-tegevusteks-tat>

aastateks 2014–2020 kokkulepitud suundadega. Erialakoolitusi korraldatakse peamiselt ametigruppide lõikes selleks, et tõsta konkreetseesse gruppi kuuluvate teenistujate pädevuse ühtlust ning kindlustada seeläbi Tööinspeksiooni põhiülesannete tulemuslik ja tõhus täitmine. 2017. aastal on kavas koostada tööinspektorite taseme ühtlustamiseks Tööinspeksioonisisene sertifitseerimissüsteem.

2017. aastal jätkatakse osade ametnike individuaalse keeleõppe toetamist, mis võimaldab piiriülesesse koostöösse kaasata rohkem teenistujaid. Koolitused kinnitatakse koolitusplaaniga peadirektori käskkirjaga 2017. aasta jaanuarikuus.

Tööinspeksiooni toimimise põhimõtted ja tegevussuunad on sarnased nii naaberriikidega kui teiste Euroopa Liidu liikmesriikidega. Nende edukaks rakendamiseks on vajalik teha koostööd, tutvuda teiste riikide praktikatega ning vahetada kogemusi. Et olla kursis erinevate arengute ja suundadega töökeskkonna vallas, jätkavad Tööinspeksiooni teenistujad osalemist erinevatel õppereisidel, konverentsidel, koostöökohtumistel ning seminaridel. Õppereisidel, konverentsidel, koostöökohtumistel ning seminaridel osalemisel kaetakse teenistuja transport, majutus ja vajadusel ka osalemistasu. Välislähetustelt saadud teavet kasutatakse teabeürituste ettekannetes, nõustamis- ja konsulteerimisteenuse osutamisel, juhendmaterjalide koostamisel ning riikliku järelevalve kvaliteedi parandamises.

2017. aastal jätkatakse mentorlusprogrammiga, mille raames on kutseharidust või kõrgharidust omandavatel noortel võimalik kandideerida Tööinspeksiooni tasustatud praktikakohtadele.

Sihtgrupp: tööinspeksiooni teenistujad.

Tegevus	Tegevuse üldajaraam	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev kirjeldatud perioodil
Ametnike koolitamine (1)	2016–2020	1.01.2017–31.12.2017
Teenistujate osalemine konverentsidel, koostöökohtumistel, seminaridel, individuaalsetel koolitustel (50)	2015–2020	

Näitaja	Näitaja nimetus	Sihttase tegevuskava aastal	Sihttase (2023)	Selgitus
Väljundnäitaja	Teenistujate kompetentsi tõstvate tegevuste arv	51	220	Tegevuskava 2015–2016 prognoositav täitmine 57